ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo
Edisyon nga Hiligaynon
Tuig LVI No. 8
Abril 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Pabaskugon kag palaparon ang NDF, maghimakas batuk sa imperyalismong US

Nagapakig-isa ang Partido kag ang Bagong Hukbong Bayan sa nagahana nga pagkomemorar sang ika-52 nga anibersaryo sang National Democratic Front sa Abril 24. Ipasundayag kag saulugon naton ang mga nalab-ot kag kadalag-an sang NDF sa masobra lima ka dekada nga paghiusa sa pumuluyong Pilipino, sa pagtib-ong kag pagtiglawas sa ila pungsodnon kag demokratikong mga handum, kag pagsulong sang demokratikong rebolusyon sang banwa paagi sa inaway banwa.

Indi mahimutig ang dako nga pagka-signipikante subong sang pagkomemorar sa adlaw sang pagtukod sang NDF. Bilang pinaka-konsolidado nga bahin sang pungsodnon nagahiliugyon nga prente kag salsalon nga ubod sang patriyotiko nga prente sang pumuluyong Pilipino, tuman ka malahalon subong nga matadlong kag malig-on nga magtindog ang NDF. Ini sa atubang sang pagsingki sang pagpasilabot kag nagahugot nga kontrol sang imperyalismong US sa militar, pulitika, ekonomiya kag kultura sang pungsod, sa tunga sang ginpasingki sini nga kagamo sa imperyalismong karibal nga China. Dala sini ang wala sang tupong nga kahalitan, pag-antus kag peligro sa kahilwayan, kaluwasan kag dignidad sang pumuluyong Pilipino.

Dapat hugpungon sang NDF ang malapad nga paghiliusa sang pumuluyo batuk sa inutil nga "deterrence policy" ukon patakaran sang pagpakita sang mabaskog nga pwersang militar sang US para kuno punggan ang pag-atake sang China. Sa idalum sang patakaran nga ini, ginagamit sang militar sang US ang Balikatan kag walatuo nga mga *war games*, para ipwesto ang mga hinganiban kag tinawo sini sa lain-lain nga bahin sang pungsod. Katuyuan sini, indi ang punggan nga mag-atake ang China, kundi nga kugmaton kag garit-gariton ini.

Sentro subong sang pokus sang US ang Batanes kon diin ginpakat ang nagadamo nga misayl sini nga nakatutok sa China. Adlaw-adlaw man ang pagguwa-sulod sang mga higante nga barko pang-gyera sang US sa lain-lain nga bahin sang Pilipinas nga nagaganyat sang nagadamo nga barko sang China sa South China Sea kag *exclusive economic zone* sang Pilipinas. Ginabutong sang US sa Pilipinas ang mga armadong pwersa sang Japan, Australia, France kag iban pa nga alyadong imperyalistang pungsod.

Todo-todo ang pagyaob sang papet nga rehimen Marcos sa dikta sang US. Ginapagamit sini sa US ang AFP agud magserbe nga alalay sang mga pwersang miitar sang US. Largada nga ginagamit sang US ang Piiplinas bilang *proxy* sa ginahimo sini nga pagpanggarit-garit sa China. Nagapagamit ang traidor nga si Marcos sa US sa pagpanggamo-gamo kag pagsampok sa China, imbes nga tiglawasan sini ang interes sang mga Pilipino nga maghimo sang mainabyanon kag malinong nga relasyon sa kaiping nga pungsod nga China.

Dapat manguna ang NDF sa pagpabaskog sang pagpamatok sang pumuluyo sa dumuluong nga pagpangkawkaw kag paghari sa ekonomiya. Dapat magserbe nga mabaskog nga boses ini sa pagpamatok sa paggamit sang gobyernong Trump sa pamahog sang taripa batuk sa mga produkto nga gina-*export* halin sa Pilipinas, para mas nga buksan ang pungsod sa pagtambak diri sang mga sobra nga baligya sang US.

Dapat mabaskog nga batikuson sang NDF ang rehimen Marcos sa mga *neoliberal* nga patakaran pang-ekonomiya nga nagahatag sa mga dumuluong nga dalagko nga kapitalista kag kasosyo sini nga dalagko nga negosyo sang lubos nga gahum nga manghugakom sang kadutaan, suyupon ang dunang manggad sang pungsod, wasakon ang kapalibutan kag ilubong ang pungsod sa utang. Dapat sini nga sukton ang imperyalistang US kag neokolonyal nga estado sa pagpabilin nga atrasado ang ekonomiya kag lokal nga produksyon, kag pagpaantus sa masa sang pumuluyo.

Wala-puas subong ang saywar kag pangkultura nga kontrol sang imperyalismong US agud manipulahon ang utok kag panghuna-huna sang pumuluyong Pilipino. Gamit ang midya kag *social media,* ginapaguwa nila nga sila "abyan, kabulig kag alyado" sang pumuluyong Pilipino, kag ginatabunan ang patarasak nga pagtapak sang sobereniya sang pungsod. Kakunsabo ang rehimen Marcos, ginagatungan sang US ang Sinophobia ukon sentimyento nga kontra-China, kag ginasulit-sulit ang pagkabig sa pungsod bilang "kaaway" ukon "pamahog."

Ini tanan kabahin sang nagasingki nga pangkalibutanon nga kagamo tungod sa paglagas sang imperyalismong US nga bag-uhon ang kaayusan sang kalibutan, agud liwat ibutang ang kaugalingon bilang solo nga *superpower*. Madasig nga naga-init ang kagamo nga ini sa tunga sang nagapadayon nga krisis sang pangkalibutanon nga sistemang kapitalista. Ginagamit sang US ang kusog-militar sini sa paghandum nga mangin iya ang malapad nga merkado kag mga kuluhaan sang importante nga mga mineral, kag punggan ang padayon nga pag-uswag kag paglapad sang gahum sang karibal sini nga China. Sa paglagas sang US, nagadako ang peligro sang inaway sa lain-lain nga bahin sang kalibutan.

Tuman ka kinahanglanon subong nga pabaskugon ang NDF kag ang patriyotiko nga prente sang pumuluyong Pilipino agud palapnagon ang panindugan para sa pungsodnon nga kahilwayan: kahilwayan gikan sa dumuluong nga pagpasilabot militar, kahilwayan pang-ekonomiya, sa pulitika, kag sa kultura. Dapat sikwayon kag pakigbatuan ang neokolonyal nga estado sang mga nagahari nga sahi nga ginagamit sa pagpang-ipit sa makipungsodnon nga handum sang pumuluyo.

Dapat pabaskugon ang NDF paagi sa pagpabaskog sang mga alyado nga organisasyon sini nga nagahiliusa kag nagabuligay agud masulong ang inaway banwa. Kinahanglan nga pabaskugon ang kahublagan propaganda agud pukawon kag pasagrabon ang espiritong patriyotiko sang mga mamumugon kag mangunguma, pamatan-on estudyante, imol nga masa, kababaehan, manunudlo kag empleyado, kag iban pa nga demokratikong sektor.

Dapat pahugton kag palaparon pa sang NDF kag sang pungsodnon-demokratiko nga kahublagan ang pag-abot sini sa mga akademiko, tawong simbahan, mga abogado kag propesyunal, gagmay nga negosyante, kag tanan nga sektor nga dapat hugpungon sa idalum sang bandera sang kahilwayan. Dapat man pabaskugon ang relasyon sa mga upisyal kag tinawo sang reaksyunaryong militar kag pulis nga may sentimyento nga patriyotiko, kag engganyuhon sila nga magtindog batuk sa traidor nga rehimen Marcos nga ginapagamit ang AFP kag PNP sa imperyalismong US sa pagpanggarit-garit sa China, kag sa pagpang-ipit sa pumuluyong Pilipino nga nagahimakas para sa kahilwayan.

Dapat palaparon sang NDF ang relasyon sini sa tanan nga kahublagan kag organisasyon sa bug-os nga kalibutan nga nagapamatuk sa imperyalistang gyera. Dapat ini nga magbulig sa pagtukod sang malig-on nga haligi sang malapad nga kahublagan kontra-imperyalista kag hingalitan ang tanan nga kontradiksyon sa kubay sang mga imperyalista agud mabenepisyuhan sang malapad nga masa sang pumuluyo.

Ang pinakadako nga katungdanan subong sang NDF amo ang himuon ang tanan para sa pagsulong sang malawigon nga inaway banwa, ilabina ang pagpabaskog sang BHB kag liwat pagpapagsik sang armadong paghimakas kag rebolusyonaryong kahublagan masa sa kaumhan. Ang rebolusyonaryong armadong paghimakas sang pumuluyong Pilipino ang nagapanguna kag pinaka-epektibo nga dagway sang pakig-away agud punggan ang imperyalistang gyera nga ginasulsulan sang US, kag para agumon ang pungsodnon nga kahilwayan kag demokrasya. AB

ANG Bayan

Tuig LVI No. 8 | Abril 21, 2025

Ang Ang Bayan ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray, Ingles kag Espanyol. Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

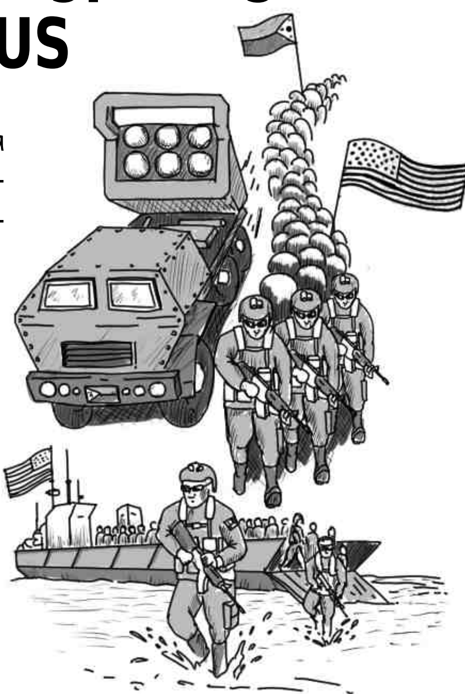
Nilalaman

Editoryal: Pabaskugon kag palaparon ang NDF, maghimakas batuk sa imperyalismong US	1
Balikatan 2025	3
Peligro kag perwisyo	4
Protektor sang proyekto nga mapangwasak, ginbirahan	4
Bag-o nga bidyo-serye kag album, ginpagwa	4
Mga protesta	5
Mga rebolusyonaryong martir, ginpasidunggan	5
Isa ka pamilya, mga mangunguma, gindakup	5
Ang bangkil sang *assumption of jurisdiction*	6
Sa malip-ot nga pulong	7
Pagkalubong sa utang sang kababaehan	8
Mga taripa ni Trump	9
Mahigko nga gyera sa India	10

Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Plipinas

ang.bayan@cpp.ph

Balikatan 2025: Panibag-o nga pagpasingki sang interbensyon militar sang US

Sa Araw ng Kagitingan sadtong Abril 9, nagprotesta malapit sa embahada sang US sa Manila ang mga grupo nga pungsodnon-dmeokratiko. Gindumdum nila ang pagpakig-away sang pumuluyong Pilipino sa dumuluong nga interbensyon militar kag pagpangapin sa matuod nga kahilwayan sang Pilipinas. Ginkundenar nila ang mapanggarit-garit nga *war games* sang US, permanente nga pagbase sang tropa sini sa Pilipinas kag nagasingki nga pagpasilabot kag pagpanghilabot sini sa pungsod.

Sa subong, nagadagsa ang mga tropang Amerikano sa lain-lain nga bahin sang pungsod para sa asod-asod nga *war games* nga nagatiyog sa tuigan nga Balikatan. Lakip diri ang Combined Joint Logistics Over-the-Shore (Aurora), Command-and-Control Exercise (Quezon City), Multilateral Maritime Exercise (South China Sea), Salaknib (Nueva Ecija), Cope Thunder (Pampanga) kag Marex (Cotabato City). Dugang sa mga ini ang mga pakitang-tao nga operasyon sibil-militar, kaangay sang mga serbisyong dental sang US Navy, sa mga sibilyan nga komunidad sa Palawan kag Mindoro.

Unod sa Baliktan sa subong nga tuig ang paggamit sang mga NMESIS (Navy Marine Expeditionary Ship Interdiction System) nga ginpasulod sa pungsod sadtong Abril 17, kadungan ang mga kabulig sini nga *unmanned surface vehicles*. Ginpadala ang una nga bats sang mga NMESIS sa mga isla sang Batanes kon diin ginbutang ang mga ini sa igatukod nga Fires Expeditionary Advanced Base ukon EAB. Magaserbe ini nga *outpost* sang mga ispesyal nga pwersa sang US agud kontrolon ang Bashi Channel, ang makitid nga alagyan sa dagat sa tunga sang Pilipinas kag Taiwan. Una na nga ginpwesto sang US diri ang Typhon Missile System nga ginpasulod sa pungsod sadtong Balikatan 2024.

May otoridad ang mga pwersang Amerikano sa AEB nga "magpalupok" sa "kaaway nga mga barko" bisan yara sila sa sulod sang teritoryo sang Pilipinas. Ginatransporma sini ang isla sang Batanes bilang *firing line* sang US Navy. Sa sini, direkta sini nga ginabutang ang pumuluyo sang Batanes, kag ang bug-os nga norte-sidlakan sang Luzon, sa una nga linya sang pag-atake kon maglupok ang armadong kagamo sa tunga sang US kag China, ilabi na sa Taiwan.

Pormal man nga suguran sa Balikatan 2025 ang operasyon sang Littoral Rotational Force-Luzon,isa ka yunit sang US Marines nga permanente nga magdikit sa mga baybay sang Luzon. Diri man una nga direkta nga magpakigbahin ang mga pwersa sang Japan sa *war games*, pagkatapos sang pila ka tuig nga pagka-obserber sini.

Ginakabig sang China ang mga maniobra nga ini bilang pagpasingki ukon "escalation" sang mga tensyon sa tunga sini kag sang US. Ginpaandaman sini ang rehimen Marcos nga indi magpagamit sa US bilang "proxy deterrence," ilabina sa Bashi Channel.

Sandig sa mga pangpubliko nga rekord, masami ang paggamit sang mga *aircraft carrier* sang US sa teritoryong dagat sang Pilipinas. Magluwas sa Bashi Channel kag Sulu Sea, nagatiyog ang mga barkong panggyera sang US sa mga kadagatan sa tunga sang mga isla (sa San Bernadino Strait sa Samar, Leyte Gulf, Balabac Strait sa Palawan kag Surigao Strait). Isa sa mga barko nga ini, ang *aircraft carrier* nga USS Theodore Roosevelt. Nagadikit ini sa mga ginaawayan nga teritoryo, pareho sang Paracel Islands kag Scarborough Shoal, kag nagaganyat sang dugang nga presensya sang mga barko kag eroplano nga Chinese.

Indi magnubo sa apat ka barko nga pang-sarbey sa tereyn nga yara sa idalum sang dagat nga ginapadalagan sang US Navy ang halos walauntat nga nagapabilin sa South China sadtong 2024. Sakup sang gina-sarbey sang mga ini ang Bashi Channel, Balabac Strait kag Verde Island Passage sa tunga sang Mindoro kag Batangas.

Alagyan man ang Pilipinas sang mga eroplano pangbomba nga ginapalupad sang US Air Force halin sa base militar sini sa Guam para magpatrolya sa South China Sea. Sadtong 2024, namonitor sang China ang pagpadala sang US sang mga eroplanong pangbomba sang 32 ka beses para magpatigayon sang 56 *sortie*/misyon, duha ka sulit nga mas permi kumparar sa ginapatigayon sini sadtong 2023. Komun nga ruta sang mga eroplano nga ini ang Bashi Channel sa norte kag Sulu Sea sa sur sang pungsod.

Lunsaran man ang pungsod sang mga *unmanned aerial vehicle* pareho sang MQ-9 Reaper UAV nga nakabase sa Clark Airbase kag sa Palawan sa idalum sang Task Force-Ayungin sang US. Sa nagligad nga Balikatan, nagpalupad ang US sang mga eroplanong paniktik batuk sa China halin sa mga base sini sa Clark Airbase sa Pampanga; Fort Magsaysay sa Nueva Ecija, Lal-lo Airport kag Camilo Osias Naval Base sa Cagayan; Benito Ebuen Air Base sa Cebu kag bisan sa Ninoy Aquino International Airport. AB

Peligro kag perwisyo

ANTES PA MAGBUKAS ang Balikatan sa katapusan sang Abril, nagpatigayon na ang Armed Forces of the Philippines (AFP) sang mga "clearing operation" sa mga sibilyan nga komunidad bilang paghanda sa pag-abot sang mga tropang Amerikano. Sa Central Luzon, ginsakup sini ang mga komunidad sang mangunguma sa Aurora, Bulacan kag Nueva Ecija agud hatagan ligwa ang Combined Joint Logistics Over-the-Shore (CJSLOTS) sang US nga ginhiwat sadtong Abril 9.

Suno sa report sang mga residente sa Aurora, nakadungka halin pa sadtong Abril 16 ang duha ka barko nga gingamit sa CJSLOTS sa Barangay Paltik, Dingalan. Padayon man ang clearing operations sang AFP, kaupod ang mga soldado nga Amerikano, halin sa Barangay Umiray, Dingalan tubtob sa General Tiño sa Nueva Ecija kag Bulacan. Suno sa ila, sobra na isa ka bulan nga wala sila makatrabaho tungod gindumilian sila nga magkadto sa ila mga kaingin kag lugar nga ginakuhaan sang pagkaon. Nagtuga naman sang kahangawa ang mga soldado nga Amerikano sang kalit sila nga nagsulod sa Sityo Singawan sa Barangay Umiray. Sa Bulacan, natalupangdan sang mga residente nga may mga Amerikano sa Camp Tecson sa banwa sang San Miguel.

Perwisyo kag kahangawa man ang dala sa mga residente sang Casambalangan, Sta. Ana sa Cagayan sang sunod-sunod na nga nag-abot ang mga Amerikano nga salakyan kag gamit pang-gyera. Nagamo ang ila komunidad, ilabina sang paglupad sang mga pang-atake nga helikopter. Gingamit sang mga tropang Amerikano ang Port Irene sa amo nga banwa para papanaugon ang mga salakyan nga gamiton sa *amphibious exercises* sini sa Mayo.

May katalagman nga madulaan sang palangabuhian ang mga mangingisda tungod sa pagdeklarar sang "no sail zone" sa mga banwa malapit sa baybay, pareho sang ginhimo sadtong Balikatan 2024. Subongman, madislokar ang palangabuhian sang mga mangunguma sa mga bukid kag kagulangan sa *aerial exercises.* Dugang ang mga ini sa wala lang-at nga pagtaris-taris sang mga pwersa sang 5th ID sa bukiron nga parte sang probinsya. Magluwas sa pagpanggamo kag pagkaguba sang palangabuhian, grabe ang gintuga nga kahadlok kag troma sang mga soldado, ilabina sa mga kababaehan, bata kag mga tigulang. Sa pagdul-ong pa lang sang mga kagamitan kag pwersa sa kahawaan ginpuno na sang kahangawa kag nerbyos ang pumuluyong Cagayanon, ilabi pa ang ginaplano nga tigayunon nga *live fire exercises* sa rehiyon.

Protektor sang mapangwasak nga proyekto, naigo sang BHB-Quezon

NAIGO SANG BAGONG Hukbong Bayan (BHB)-North Quezon sa isa ka engkwentro ang naga-operasyon nga tropa sang 80th IB sadtong Abril 16 sa Barangay Tanauan, Real, Quezon. Ang yunit sang 80th IB nga naka-engkwentro sang hukbo sang banwa nagaserbe nga protektor sang mapangwasak nga higante nga proyekto nga Real Wind Energy Project (RWEP) sang ACEN Corporation sang Ayala Corporation.

Tatlo naman ang nangin kaswalti sang AFP sa isa ka engkwentro sang BHB-Quezon (Apolonio Mendoza Command) batuk sa naga-operasyon nga tropa sang Philippine Army sa Barangay Mabini, Lopez sadtong Abril 6, alas-10 sang aga.

Samtang, isa ang napatay kag apat ang napilasan nga soldado sang AFP sa maisog nga depensa sang isa ka yunit sang BHB-Batangas (Eduardo Dagli Command) batuk sa ambus sang 59th IB sadtong Abril 2 sa Barangay San Isidro, Rosario, Batangas.

Sine Proletaryo kag Armas-ST, nagpaguwa sang bag-o nga bidyo-serye kag album

SUNOD-SUNOD NGA GINPAGUWA sang Sine Proletaryo kag Artista at Manunulat ng Sambayanan (Armas)-Southern Tagalog ang isa ka bag-o nga serye kag album sining Abril. Gintalakay sa mga ini ang kabuhi sang mga rebolusyonaryo kag ila matutom nga pagtinguha agud itib-ong ang kahublagan panadlong.

Sadtong Abril 8, ginlunsar sang Sine Proletaryo ang pinakabag-o nga bidyo serye sini nga "Buhay Gerilya" kon diin ginapakita ang kabuhi kag paghimakas sang mga rebolusyonaryong hangaway kag kumander sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) kag mga katapo sang rebolusyonaryong organisasyon. Katuyuan sang serye nga ipakita ang pagtilaw sa rebolusyon, kag adlaw-adlaw nga eksperyensya sa pagpanday sang isa ka bag-o nga katilingban.

Una nga ginhinun-anon sang Sine Proletaryo, sa pakigbuligay sa Opisina sang Tigpamaba sang Melito Glor Command, si Comrade Kathryn, opisyal sa pulitika sang BHB-Southern Tagalog. Gina-engganyo sang Sine Proletaryo ang iban pa nga yunit sang BHB kag mga organisasyon masa nga magpadala sang ila mga bidyo kag hinun-anon nga ipaunod sa serye.

Sadtong Abril 11, ginpaguwa sang Armas-ST ang album nga Ampatin (2025) nga naga-unod sang walo ka kanta, isa ka instrumental kag isa ka minus 1. Ang mga pyesa diri nagalaragway sang inspirasyon nga tuga sang subong nga kahublagan panadlong nga ginalunsar sang Partido.

Sa pihak sang masingki nga atake sang estado, napaguwa ang album sa pagbinuligay sang gerilyang produksyon sa sonang gerilya kag syudad. Gina-engganyo sang grupo ang tanan nga ipalapnag ang mga kanta sa album. "Tun-an, ipasundayag, kantahon sa mga pagtililipon kag iban pa nga pareho nga aktibidad. Ipalapnag man ang kopya nga digital sa tanan nga posible nga alagyan," siling nila.

Mada-download ang bidyo kag album sa *website* sang PRWC (*www.philippinerevolution.nu*).

Panindugan batuk sa pagmina. Sa isa ka porum sa Tabuk City, Kalinga sadtong Abril 12, nagpahayag sang pagpamatok ang kapin sa 100 ka pumuluyo batuk sa nagahana nga pagmina sang Makilala Mining Company Incorporated (MMCI) sang ila nga banwa. Sakupon sang MMCI ang tatlo ka lugar sa Pasil, Kalinga—ang Maalinao, Caigutan kag Biyog—nga sakup sang duta sang katigulangan sang Tribu Balatoc kag mga bahin sang Guinaang. Sang sini lang, ang MMCI ginhatagan sang rehimen Marcos sang pondo halin sa Maharlika Fund agud padayunon ang mapanghalit nga mga proyekto sini.

Kalbaryo sang pumuluyo ang rehimen Marcos. Naglunsar sang hublag malapit sa Mendiola ang mga imol nga tagasyudad sa pagpanguna sang Kadamay nga gintawag sini "Kalbaryo sang Pumuluyo" sadtong Abril 16. Kaupod sang grupo ang mga pamilya sang mga biktima sang ekstra-hudisyal nga pagpamatay sa idalum sang nagligad nga administrasyon Duterte kag mga imol nga nakaagi sang demolisyon sang ila mga puluy-an, mga pamatan-on kag mamumugon. Naglunsar sang pareho nga hublag sa amo nga adlaw ang Kadamay-Negros, mga grupo sang imol, mangingisda kag mangunguma sa Bacolod City.

Dalagan batuk sa pang-abuso. Naglunsar sang "Dalagan Babaye 2025" ukon ang pagdalagan batuk sa abuso ang Gabriela Women's Party sa sulod sang kampus sang University of the Philippines-Diliman sadtong Abril 13. Suno sa GWP, ang ila hublag pagpakita sang panindugan "batuk sa kalakasan nga nakabase sa kasarian." Ginatos ang nagpakigbahin lakip ang mga kilala nga personalidad kaangay sang mga artisa nga sila Barbie Forteza kag Ryza Cenon, kag Miss Globe runner-up nga si Rowee Lucero.

Itum batuk sa pasaka sukot sa matrikula. Naglunsar sang hublag protesta ang mga estudyante kag myembro sang Anakbayan-Adamson University sadtong Abril 11. Nagsuksok sila sang mga bayo nga itum agud hatagan sang tum-ok ang ila pagpamatok sa plano nga 5% nga pasaka sa matrikula sa unbersidad para sa akademiko nga tuig 2025-2026. Katumbas sini ang dugang nga ₱2,500 sa matrikula. Sadtong 2022 ulihi nga nagpatuman sang pasaka sa matrikula ang unibersidad nga naglab-ot sa 5.8%.

Mga rebolusyonaryong martir, ginpasidunggan

NAG-ULULUPOD ANG MGA grupo sa tawhanon nga kinamatarung kag himata sang mga rebolusyonaryong martir sadtong Abril 12 sa Bantayog ng mga Bayani sa Quezon City agud pasidunggan ang pagkabaganihan kag paghalad sang kabuhi sang mga rebolusyonaryo para sa pungsodnon-demokratiko nga kawsa sang pumuluyo. Ginpangunahan sang Hustisya! (Pagbiliusa sang mga Biktima para sa Hustisya) ang aktibidad nga may tema nga "Pagkabaganihan kag Pakig-away: Pasidungog para sa mga Ginpatay nga Hors de Combat kag Rebolusyonaryong Martir."

Ginpasidunggan sa pagtipon ang mga napatay nga lider sang Partido Komunista ng Pilipinas, mga Pulang kumander kag hangaway sang Bagong Hukbong Bayan (BHB), mga opisyal sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP), kag nagpanawagan sang hustisya para sa mga hors de combat nga hangaway sang BHB nga ginpatay sang Armed Forces of the Philippines.

Suno sa Hustisya, nangin okasyon man ini para liwat palig-unon ang pagtib-ong sang kinamatarung sang pumuluyo sa kaugalingon nga pagbuot kag pagduon nga ang pagrebolusyon sang pumuluyo isa ka makatarungan nga kawsa.

Isa ka pamilya, mga mangunguma kag pamatan-on, gindakup sang pulis kag militar

GINDAKUP SANG MGA pwersa sang estado ang isa ka pamilya sa Sorsogon, duha ka mangunguma sa Quezon kag Masbate, kag mga pamatan-on sa Isabela sa nagligad nga sinemana. Ginpasibangdan sila sang lain-lain nga kasong kriminal kag pagka-imbolbar sa Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Sadtong Abril 17, gindakup sang mga pulis kag sang 31st IB si Gilberto Tolentino, 50 anyos nga mangunguma, ang iya asawa nga si Amelia, 47, anak nga si Regine, 21, kag ila 2-tuig nga apo sadtong Abril 17. Ginkuha sila sang mga pwersa sang estado sa Barangay San Vicente, Donsol, Sorsogon kag subong indi makita sang mga himata.

Suno sa report, si Gilberto lang ang luyag nga kuhaon sang mga pwersa sang estado apang nagpamalibad ang iya asawa kag mga himata amo nga nag-upod sila tanan. Sadtong Abril 18, gilayon nga nagkadto ang mga himata sang mga Tolentino kag opisyal sang barangay sa istasyon sang pulis sa Donsol kag sa kampo sang militar sa Barangay San Jose agud makita ang mga biktima. Ginpanginwala sang mga pulis kag militar nga yara sa ila kustodiya ang pamilya.

Sa Masbate, gindakup sang 2nd IB si Isabel delos Reyes, 56, sibilyan nga mangunguma halin sa Barangay Libertad, Cawayan sadtong Abril 17. Sunod ini sang engkwentro nga natabo sa tunga sang 2nd IB kag BHB-Masbate (Jose Rapsing Command) sa adlaw nga ini sa dulunan sang Barangay Miabas, Palanas kag Barangay Libertad, Cawayan. Ginkuhaan siya sang litrato nga may gina-uyatan nga pusil kag ginpilit nga maghimo sang estorya nga "nangilkil" ang yunit sang BHB sa mga lokal nga kandidato sa eleksyon 2025.

Sa Quezon, gindakup sang militar si Rico Endrinal, mangunguma nga residente sang Barangay Sugod, Lopez sadtong Abril 6. Ginsaylo-saylo siya sang bilangguan kag ginpabudlayan ang pamilya nga maestorya siya. Pagkatapos sang insidente, nagkampo sa ila komunidad ang mga soldado kag wala-untat ang pagpang-ipit sa iya pamilya.

Sa Isabela, gindakup sang 5th ID si Andy Magno sang Kabataan Partylist kag kaupod niya nga Agta samtang nagakampanya sa Barangay Dicamay Dos, Jones sadtong Abril 20. Si Magno gradweyt sang University of the Philippines-Manila.

Ang bangkil sang *assumption of jurisdiction* batuk sa mamumugon nga Pilipino

Liwat naman nga nagtingkad ang paggamit sang *assumption of jurisdiction* ukon AJ sang Department of Labor and Employment (DOLE) batuk sa paghimakas sang mga mamumugon sang gingamit ini agud punggan ang nagahana nga welga sa Nexperia Philippines sadtong Pebrero. Isa ini sa tatlo ka AJ nga ginpaguwa sang tiglikom sang DOLE sa una nga kwarto sang 2025.

Tungod sa AJ, ginpaguwa sang DOLE ang "return to work order" (RTWO) agud pwersahon ang mga mamumugon nga magbalik sa trabaho, kag kon indi pwede sila nga kakason. Sa atubang sini, maisog nga ginsupak sang unyon sang mga mamumugon sa Nexperia ang mando kag ginpalupok ang welga nga nagdugay sang tatlo ka adlaw (Marso 5–8). Nag-agum sang mga kadalag-an ang unyon sa welga nga nagdulot sang ginabana-bana nga ₱1.26 bilyon nga kapierdehan ang kumpanya.

Ang AJ isa ka kontra-mamumugon nga patakaran agud idingot sa ila ang ikasarang nila nga gamiton ang welga bilang armas sa pagpangapin sang ila mga kinamatarung. Ginpaguwa ini sang tiglikom sang DOLE agud dumilian ang welga sa tabon sang rason nga "importante sa pungsodnon nga interes" ang isa ka industriya. Nakasulat sa Artikulo 263 sang Herrera Law (Labor Code) nga may gahum ang DOLE nga gamiton ang mga pulis kag soldado agud ipiton ang mga mamumugon nga magasupak sa mando.

Lakip ang AJ sa nanari-sari nga mga probisyon sang Herrera Law nga naga-upang sa kinamatarung sa pagwelga. Sa nagligad nga 12 ka tuig (2013-2024), gingamit ini sang DOLE sang 38 ka beses. Mayoriya sini ukon 36 ginpaguwa pagkatapos pa lang maghapag sang *notice of strike* ang mga mamumugon, samtang duha ang ginpaguwa sa panahon sang aktwal nga welga. Sa panahon man nga ini, may kabug-osan nga isip nga 2,241 notice of strike ang ginpasaka, apang 103 ukon 4.59% lang ang isip sang aktwal nga higayon nga nagwelga ang mga mamumugon. Tuga ini sang sampaw-sampaw nga burukrasya, ligalidad, kag lubos nga pagpang-ipit nga gina-atubang sang mga unyon kag mamumugon antes makalunsar sang welga kag ipakigbato ang ila kaayuhan.

Matingkad nga mga kaso sang AJ

Sa idalum sang rehimen Estrada, nagpaguwa sang AJ ang DOLE sadtong Disyembre 23, 1997 batuk sa magawelga nga mga piloto sang Airline Pilots Association of the Philippines (ALPAP) sang Philippine Airlines tungod sa unfair labor practices. Sa pihak sini, ginkasa sang ALPAP ang welga sadtong Hunyo 5, 1998 kag nagpaguwa sang mando ang DOLE duha ka adlaw pagkatapos nga nagbalik sa trabaho ang mga piloto. Tungod sa pagsupak kag "iligal nga welga," ginkakas sa trabaho ang masobra sa 600 ka piloto. Ginpaburan sang DOLE ang PAL nga ginapanag-iyahan ni Lucio Tan. Kadungan man sini ang madamo nga kakasanay sa iban nga mamumugon sa PAL.

Panahon sang rehimen Arroyo sang brutal kag madugo nga ginpatuman ang duha ka AJ nga ginpaguwa sang DOLE batuk sa welga sang United Luisita Workers' Union kag Central Azucarera de Tarlac Labor Union sa Hacienda Luisita sa Tarlac sadtong 2004. Nagpauli ang kalakasan sang estado batuk sa welga sang ginpangtiro sang mga pulis kag soldado ang mga mamumugon sa uma kag ila tagasuporta samtang nagapatigayon sang programa sa Hacienda Luisita sadtong Nobyembre 16, 2004. Pito ka welgista kag tagasuporta ang napatay samtang madamo ang napilasan.

Panahon naman sang rehimen Benigno Aquino sang ginpaidalum sa AJ sadtong Agosto 2010 ang plano nga welga sang mga mamumugon sang Filipinas Palm Oil Industries, Inc (FPII) tungod sa pagka-atrasar sang ila collective bargaining agreement (CBA). Ang FPPI, sadto NDC-Guthrie, sosyahanay sang kumpanya nga Malaysian kag sang bilyonaryo nga Pilipino nga si Dennis Villareal. Ang amo nga kumpanya sadto ang may pinakadako nga plantasyon kag ikasarang nga magprodyus sang *palm oil*. Sakup sini ang 8,000 ektarya nga plantasyon sa Agusan del Sur.

Panahon naman sang rehimen Duterte sang gin-ipit gamit ang AJ ang welga sang Nagkahiusang Mamumuo sa Suyapa Farms sa Davao de Oro sadtong Oktubre 2018. Nagdeklarar sang welga ang 900 ka mamumugon sa Sumifru sa hambalanon sang regularisasyon, manubo nga sweldo, kontraktwalisasyon kag pagdumili nga makig-negosasyon para sa CBA. Pila ka adlaw pagkatapos nga maglupok ang welga, nagpaguwa sang AJ ang DOLE,tungod sa ginabana-bana nga ₱38 milyon nga kapierdehan sang kumpanya.

Sa atubang sang lubos nga makakapitalista nga laye, isa ka dako nga hangkat sa mga mamumugon nga pangapinan ang ila kinamatarung nga magwelga, lakip ang paggamit sang patakaran nga AJ. Ang pagpakigbato diri magapabaskog sa bug-os nga kahublagan sang mamumugon.

Kadungan sa atake sang AJ, dako man nga kahalitan ang gintuga sang nagagamay nga isip sang mga mamumugon nga unyunisado sa pungsod. Sa ginpaguwa nga Integrated Survey on Labor and Employment 2021-2022 sang Philippine Statistics Authority, 4.5% ukon 1,626 lang sa bug-os nga 36,342 ka empresa ang may 20 ukon sobra nga mamumugon sadtong Agosto 2022. Sa mga ini, 6.5% ukon kapin sa 350,000 sa bug-os nga 5.35 milyon ka mamumugon lang ang nalakip sa unyon. Sa mga empresa nga may unyon,1,444 ukon 4% lang ang may CBA nga nagasakup lang sa 8.4% sang mga mamumugon. AB

Nora Aunor, Superstar

ang beterana nga aktres nga kilala sa pagka-aktibista kag nagadala sang papel sang ordinaryo nga tawo sa mga pelikula nga may tema nga patriyotiko kag sosyo-pulitikal pareho sang Andrea, Himala, Tatlong Taong Walang Diyos, Minsa'y Isang Gamu-gamo, The Flor Contemplacion Story, Thy Womb kag madamo nga iban pa. **Napatay siya sa edad nga 71 sadtong Abril 16.**

30%

sang maka-Duterte nga *social media* akawnt sa X (sadto Twitter) nga nagadala sang mga hambalanon bahin sa ICC kag nagapalapnag sang sayup nga impormasyon peke; 37% sang mga *profile* nga nagatalakay sang eleksyon, kag naga-impluwensiya sa mga hambalanon angot diri, peke.

21 KA EKTARYA NGA BAKHAWAN

sa baybayon sang Palawig tubtob Sta. Cruz sa Sta. Ana, Cagayan ang wasakon sang **Alpha-Palawig Mixed-Use Development Project** nga ginapamatukan sang mga residente sa lugar.

Ginkuhaan: Conference of Major Superiors of the Philippines

3 SA KADA 5

ka aktibistang pamatan-on nag-*report* nga nakaagi sang *online* nga harasment tungod sa pag-*post* nila sang mga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung sadtong 2024.

Ginkuhaan: Amnesty International

8,565 NGA PAHINA

sang nakasulat nga ebidensya ang inisyal nga ginsumite sang prosekusyon sa kaso ni Duterte sa ICC sining Abril. Dugang diri ang 9 ka litrato kag halos 16 ka oras nga *audio* kag *video recording*.

Ginkuhaan: International Criminal Court

600–700/adlaw

ang ginadeport ni Trump nga "iligal" nga migrante halin sa US sa una nga 3 ka bulan sang iya pagdumalahan, lakip ang pila ka aktibista nga maka-Palestine.

Memo Order 36

ginpaguwa sadtong Abril 11 sang rehimen Marcos agud tiplangon ang mga rebolusyonaryong pwersa nga magsulod sa amnesty program sini kag magbaton sang "safe conduct pass." **Ginsikway kag ginbatikos ini sang mga yunit sang BHB.**

Koresponsal

Pagkalubong sa utang sang kababaehan nga mangunguma sa Cagayan Valley

Ginatawag nga *corn capital* ang Cagayan Valley, partikular ang Isabela, tungod sa kadakuon sang amot sa produksyon sang mais sa bug-os nga pungsod. Nagapangaduha man ini sa produksyon sang humay. Sa pihak sang kabuganaan nga ini, lubong sa kapigaduhon ang malapad nga masa sang mangunguma sa rehiyon. Magluwas sa nagapanguna nga problema sang kawad-on kag kakulang sang duta nga mauma, tuman ka mahal nga *farm input*, kawad-on sang subsidyo kag pangbarat sang ila mga produkto, lubong kag indi sila maka-ikyas sa higante nga utang.

Isa diri ang mangunguma nga si Jinky, taga-Isabela, nga may utang nga ₱55,000 sa tatlo ka institusyon nga *microlending*. Nagabayad siya sang ₱3,300 kada semana.

"Kutob may ginapa-eskwela, kinahanglan mangutang. Indi bastante ang adlaw-adlaw nga kita agud sabton ang mga sandigan nga kinahanglanon sang pamilya," estorya niya. Nagalab-ot sa ₱25,000 ang bulanan nga gastos sang iya pamilya. Sakup diri ang gastos sa edukasyon, kuryente, pagkaon, ikaayong-lawas kag katinlo. Tuman ka layo ini sa ₱8,000 nga bulanan nga kita sang iya pamilya. Para makabulig, una siya nangutang sa bangko para ipangapital sa isa ka sari-sari *store*. Apang naputo ini sang pagpanalasa sang El Niño tungod wala man sang ikasarang nga magbakal kag magbayad ang mga mangunguma sa iya gamay nga tindahan.

"Tungod sa kakulang sang badyet para sa mga kinahanglanon, indi pa upod ang pangbayad sa utang, kinahanglan nga mangutang liwat para may ipangbayad sa nauna nga utang kag panggasto sa matag-adlaw," siling niya.

Amo man ini ang eksperyensiya sang mangunguma sa mais nga si Alice nga taga-Alcala sa Cagayan. Wala pa isa ka ektarya ang gina-uma sang iya pamilya gani tuman ka kulang ang ila ginakita. May kabug-osan nga ₱80,800 siya nga utang sa *trader, educational assistance* sang naga-eskwela nga anak, kag sa duha ka *microlending*. Naglab-ot sa ₱23,000 ang bulanan nga galastuhon sang pamilya. Pabug-at sa panghuna-huna ni Alice kon paano niya ini mabayaran sa tuman ka gamay nga ₱6,000 nga kita kada bulan.

Si Niña naman nga taga-Amulung lubong man sa utang bisan sa isa ka pautangan lang siya may utang. Yara sa ₱6,800 lang ang iya utang apang indi masarangan nga kayuron sang ₱11,000 nga bulanan nga kita niya para mabayaran ini. Tuman ka kulang ini sa bulanan nga galastuhon sang iya pamilya nga nagalab-ot sa ₱25,000.

Ginatos ka mga mangunguma ang naga-utang agud sabton ang adlaw-adlaw nila nga kinahanglanon. Pwede nga maglab-ot sa apat ka institusyon ang dululungan nila nga gina-utangan para makabayad sa una nila nga mga utang. Sa Cagayan Valley, anum ang mga dalagko nga institusyon nga *microfinance* kag *lending*: ang ASA Foundation, Center for Agriculture and Rural Development (CARD) Inc., KMBI-KASAPI Micro-finance, Kaagapay, Life Bank Micro-finance kag ASKI. Dugang sa mga ini ang madamo nga magagmay nga pautangan nga nagalinapta sa mga probinsya. Halimbawa sa Isabela nga may yara 32 ka institusyon nga *microlending*. Yara sa 15%-22% ang kinaandan nga interes nga ginapatong sang mga ini, nga ginabayaran sa sulod sang 20-23 ka semana.

Kabahin ang mga institusyon nga *microlending* sa imprastruktura sang usura sa kaumhan. Nagaluntad ang mga ini kadungan sang tradisyunal nga usura nga ginapadalagan sang mga agalon mayduta kag komersyante. Ginahimuslan sang mga ini ang mga mangunguma sa dagway sang matag-as nga interes kag mapaniplang nga mga kundisyon sa pautang. Masami nagadangat sa pagkaremate sang ila mga duta ukon pagkabutang, oras nga magpalya sila sa pagbayad.

Sa datos sang estado sadtong 2022, naga-opereyt ang mga institusyon nga *microlending* sa 4,265 ka barangay sa bug-os nga pungsod. Bisan relatibo mas makitid ang sakup, malapad pa gihapon ang ginadulot sini nga pagkapierde kag kahalitan. Nagapabilin nga mga tradisyunal nga usurero ang gina-utangan sa kaumhan. May mga patuang ang ini sa 47.6% ukon 20,020 sa 42,020 ka barangay sa pungsod.

Nakasulod ang *microlending* sa mas malapad nga programang *microfinance* nga gindeklarar nga "mayor nga programa para awayon ang kaimolon" sadtong 2000. Ginduso ini mayor sang mga imperyalista nga institusyon pareho sang World Bank kag Asian Development Bank nga nagbubo sang minilyon ka dolyar nga ginapautang paagi sa mga "development partner" sini. Ang CARD Inc, halimbawa, nagbaton sang ₱4 bilyon nga pondo halin sa ADB sadtong 2022 para labi pa nga "palaparon" ang programa sa pautang sa mga imol nga mangunguma.

Sadtong 2018, masobra sa $3.5 bilyon ang ginpautang sa *microlending* sang mga bangko, kooperatiba, kag institusyon para sa 5.7 milyon nga mga nagapangutang. Nobenta porsyento sang mga nagapangutang mga kababaehan, kon diin duha ka katlo (2/3) sa ila yara sa kaumhan. Pag-abot sang 2022, nagabalor na sang $7.3 bilyon ang industriya nga ini sang usura. Ginabana-bana nga mas pa nga maglapnag ang *microlending* sa paglapnag sang mga *digital* (ukon paagi sa internet) nga pamaagi sang pagpautang.

Sa pinakapunta, nagaserbe nga dugang sa paantus ang microlending nga nagalansang sa mayoriya sang mangunguma sa permanente nga siklo sang pagkaputo kag kaimolon. Nagalapnag ini tuga sang kawad-on sang subsidyo kag serbisyo sang reaksyonaryo nga gobyerno sa agrikultura kag hungod nga pagpakaon sang mga mangunguma sa mga sakon nga usurero kag imperyalistang institusyon. AB

Mga taripa ni Trump, armas pang-ekonomiya kapid sang gyera para sa dominasyon sang US

Sadtong Abril 2, ginpahayag ni Donald Trump, presidente sang US, ang 10% nga taripa sa tanan nga mga import sang US, nga mangin epektibo sadtong Abril 5. Upod diri ang mas mataas nga "proporsyon sang mga taripa" halin 11% tubtob 50% sa mga import halin sa 57 ka pungsod. Lakip diri ang 17% nga "gindiskwento" nga pagsaka sa taripa sang baligya halin sa Pilipinas (halos katunga inasembol nga kagamitan elektroniko kag semikonduktor).

Nagtuga sang grabe nga pagkahangawa sa kalibutan ang dugang-taripa ni Trump. Ginasigahum ini nga magagamo sa pangkalibutanon nga produksyon kag magpasaka sang gasto sa produksyon. Sa una nga adlaw pa lang sang pagpatuman sini, nagtibusok ang merkado sang sapi (*shares of stock*) sa US. Ginsundan naman ini sang pagtimbuok, pagkatapos ginsuspinder ni Trump ang mando nga dugang-taripa, magluwas sa masobra 104% nga ginpatong sa China.

Indi patimaan sang kusog kundi desperasyon ang ginahimo nga pagpangbraso ni Trump gamit ang pagpatuman sang matag-as nga taripa. Pinakaulihi nga pagtilaw ini sang imperyalistang pungsod agud bangunon halin sa madugay nga pagkalubong sang pangkalibutanon nga sistemang kapitalista, baliskaron ang estratehikong paghuyang sang kaugalingon sini nga ekonomiya, kag bawion ang sadto dominasyon sa industriya. Deklarado nga katuyuan sini nga protektahan ang ekonomiya sang US, dulaon ang depisito sa baligyaanay, kag pabaskugon ang lokal nga pagmanupaktura. Ang ini nga proteksyunismo madugay na nga patakaran sang US, halin sa "inshoring," "Made in America," kag ang "CHIPS Act" sang mga nauna nga mga administrasyon nila Obama kag Biden.

Gingamit man ni Trump ang mga taripa bilang armas sa gyera sa ekonomiya, nga kabahin sang arsenal sang imperyalismong US agud ibalik ang tindog sini bilang bugtong nga pangkalibutanon nga superpower. Ginagamit sini ang kadakuon sang ekonomiyang Amerikano agud piliton ang China kag iban pa nga imperyalista kag kapitalista nga pungsod nga magduko sa iya hegemoniya, kag ang madamo nga mga mahuyang nga kapitalistang pungsod kag malakolonya nga isungka ang manggad sang ila mga pungsod sa kontrol kag paghimulos sang imperyalismong US.

Sa tunga sang masingki nga kapitalistang kompetisyon, indi lang pagpasaka sang taripa ang ginahimo sang imperyalismong US agud ibalik ang dominasyon sang mga industriya sini. Ginalansang man sini ang sweldo sang mga mamumugon nga Amerikano kag gina-ipit ang ila mga kinamatarung sa pagtrabaho. Ginagamo sila sang dugang-taripa tungod magakahulugan ini sang labi nga pagtimbuok sang gasto sa ila pangabuhi.

Lubos nga ginapahuyang ni Trump ang sistemang *multilateral* nga dinekada na nga ginapatuman sang imperyalismo sa mga mala-kolonya sa ngalan sang *neoliberal* nga globalisasyon. Ginbuyagyag sini ang *neoliberal* nga hinimo nga estorya sang "hilway nga baligyaanay" nga gingamit para pilit nga buksan ang mga ekonomiya sa pagpangkawkaw sang US kag kaalyado sini nga mga pungsod.

Sa atubang sang maathag nga katuyuan ni Trump, todo-todo nga pagyaob ang sabat sang papet nga rehimen Marcos sa dugang-taripa nga ginpatuman sang US. Nagapasalamat pa ini sa US sa ginpatong sini nga relatibo "mas manubo nga taripa" sang sa Vietnam kag iban pa nga mga pungsod, nga ginlantaw sini bilang "higayon agud magganyat sang mga dumuluong pangapital."

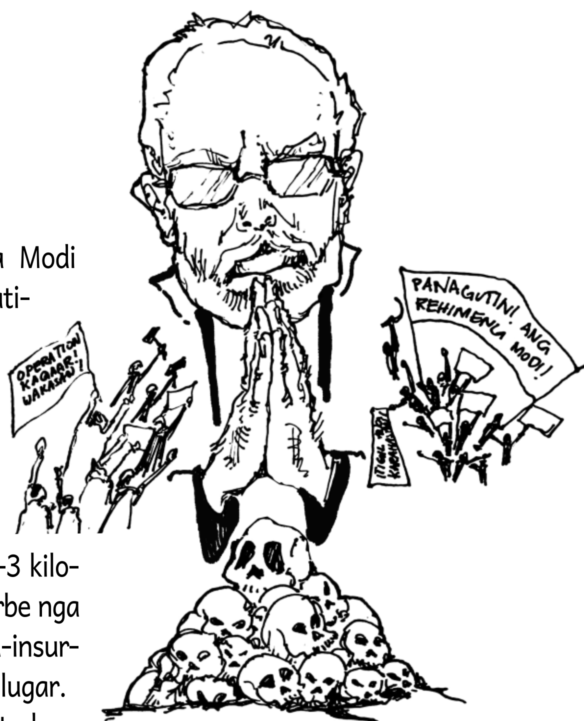
Sa pihak sang ginapakita nga antagonismo sang US sa ekonomiya sang Pilipinas, nagakarakasa pa subong si Marcos kag ang iya mga opisyal, nga makighisugot nga kakason ang tanan nga taripa sang mga produktong Amerikano nga magsulod sa pungsod kabaylo sang pag-atras sang US sa mga taripa sini nga ginatawag zero-to-zero tariffs. Ang amo sini nga "kasugtanan sa hilway nga baligyaanay" labi nga magahigot sa Pilipinas sa ekonomiya sang US, kag magresulta sa mas nga pagtambak kag pagbaha sang mga produkto halin sa US. Pabaskugon sini ang pagsalig sang pungsod sa mga imported nga materyal, sang ekonomiya nga nahigot sa import kag nagatutok sa eksport.

Sa paggiit ni Trump sa hegemoniya sang US, mas niya nga ginapasingki ang inter-imperyalistang mga kontradiksyon kag ginsulsulan ang mga konplikto sa lain-lain nga bahin sang kalibutan. Wala sang kinalain si Trump sa mga demagogo sa Europe sa mga dekada sang 1920 kag 1930 nga nagpakalayo sang ultranasyunalismo, bilang paghanda sini sa gyera.

Partikular sa Asia, padayon nga ginagamit sang US ang kusog-miltiar sini, drekta kag paagi sa *proxy*, para painiton ang ginatawag sini nga teatro sang gyera sa Indo-Pacific batuk sa China. AB

Mahigko nga gyera sa India:

15 ka bulan nga pagpanalasa sang Operation Kagaar

Wala-untat ang pasistang pagpang-atake sang rehimen Narendra Modi sang India batuk sa pumuluyong Adivasi, mga pwersang demokratiko,kag rebolusyonaryong grupo sa ngalan sang Operation Kagaar, yara sa ika-15 ka bulan na ang brutal nga operasyon kontra-insuhensya nga nagkaltas sang kabuhi sang indi magnubo sa 400 ka sibilyan, kadam-an mga Adivasi ukon tumandok nga pumuluyo kag mga rebolusyonaryo.

Sa mga report, 287 ang ginpatay sadtong 2024 kag yara sa 113 na subong nga 2025. Tatlo ka bahin (1/3) sa mga biktima mga tumandok nga Adivasi samtang 40% mga kababaehan. Madamo sa mga kaso sang pagpatay ginpaguwa nga mga "engkwentro" sang armadong pwersa sang reaksyonaryong estado sang India sa People's Liberation Guerilla Army (PLGA) sang Communist Party of India (Maoist).

Indi luwas ang mga lapsag kag bata sa mahigko nga gyera sang rehimen Modi. Sadtong 2024, 14 ka mga bata edad 14-anyos panubo ang ginpatay, lakip ang isa ka 6-bulan nga lapsag.

Ginsugdan ang Operation Kagaar sadtong Enero 2024 sa Abujhmaad, isa ka bukiron kag lasangon nga rehiyon sa sur sang estado sang Chhattisgarh nga yara sa sentral sang India. Pinakagrabe ang operasyon sa pito ka distrito sang Bastar. Gintarget sini ang mga Adivasi nga nagapakig-away batuk sa pagpasilabot sang mga korporasyon multinasyunal sa ila dutang ginpanubli.

Sa 15 ka bulan, indi magnubo sa 13 ka mga dalagko nga operasyon militar ang ginpatigayon sa Bastar, gamit ang indi magnubo sa 1,000 ka pwersa sa kada operasyon. Ginatos ka mga kaso sang paglapas sa tawhanon nga kinamatarung ang nalista sa panahon nga ini. Tungod sini, ginbansagan ang lugar bilang "Bastar Killing Fields."

May 300 ka kampo militar sa Bastar kon diin ginatantya nga 50 ang gintukod sa panahon sang Operation Kagaar. Sa sakup sang Abujhmaad, may yara siyam ka kampo militar. Sa kadamuon sang mga ini, may yara kampo sa kada 2-3 kilometro. Ang mga ini ang nagaserbe nga sentro sang operasyon kontra-insurhensya sa mga baw-ing nga lugar. May yara isa ka pwersa sang estado sa kada siyam ka sibilyan sa Bastar.

Agud batikuson ang terorismo sang estado, nagtipon ang mga grupo sa Delhi sa pagpanguna sang Forum Against Corporatization and Militarization (FACAM) sadtong Marso 26. Suno kay Prof. Saroj Giri sang FACAM, mas nagasingki ang pasistang pagpang-atake sang Brahmanical Hindutva pasistang rehimen Modi sa Bastar tungod sa organisadong pakig-away sang mga Adivasi kag mangunguma. Gina-upangan sang ila paghimakas ang pagpangkawkaw sang mga dalagko nga korporasyon sa rehiyon.

Ang mga gyera sa mga Adivasi kag ang Operation Kagaar kabahin sang pangkabug-osan nga pagpasingki sang pasismo sang estado sang India sa idalum sang Surajkund Scheme (2022). Ginapaypayan sini ang panatisismo pangrelihiyon para sa pasistang pagpanumpo. Ginagamit sini nga pangtabon ang “Vision 2047 for Viksit Bharat” agud tukuron ang "Hindu Rashtra" ukon pungsod nga Hindu.

Panawagan para sa kalinong

Sa atubang sang mga pagpang-atake, nagtipon ang mga demokratikong sektor sa Hyderabad, Telengana sadtong ulihi nga semana sang Marso agud ipanawagan sa estado ni Modi nga makighinun-anon sa kalinong sa CPI (Maoist). Pila ka adlaw pagkatapos sini, nagsabat ang CPI (Maoist) kag nagpahayag sang kahandaan nga magsulod sa pakighinun-anon.

Paagi kay kaupod Abhay, tagpamaba sang partido ginhapag sang CPI (Maoist) ang apat ka mga kundisyon para sa negosasyon. Nagtanyag man ang partido sang untat-lupok kon positibo nga magsabat ang rehimen Modi sa panawagan para sa hinun-anon sa kalinong.

Una, ginagiit sini ang pag-untat sang Operation Kagaar nga nagapatay sa mga sibilyan. Ikaduha, ginapa-untat sini ang pagtukod sang mga bag-o nga kampo militar kag magpabilin sa nagaluntad nga kampo ang mga soldado. Ikatatlo, untaton sang estado ang pagpaguwa sang bag-o nga Memorandum of Understanding ukon permit sa mga korporasyon para makapangkawkaw sa kapalibutan. Kag ikaapat, hilwayon ang tanan nga mga bilanggong pulitikal nga gin-aresto tungod sa pakig-away sa korporatisasyon kag militarisasyon.

Ginasuportahan sang lain-lain nga demokratikong organisasyon ang kahandaan sang CPI (Maoist) nga magsulod sa hinun-anon sa kalinong sa nglan sang kaayuhan sang pumuluyong Indian. Apang pareho sang ginasigahum, lubos ini nga ginkontra sang reaksyonaryo nga estado. Siling sini, makig-estorya lamang sila sa partido kon magpahayag ini sang pagsungka.

Sa atubang sini, determinado ang CPI (Maoist) kag PLGA nga ipadayon ang ila armadong paghimakas tubtob indi masabat ang sandigan nga problema sang pumuluyong Indian. AB